

GONIEC KRAKOWSKI

Kraków, niedziela 22 czerwca 1941.

Następstwa zdrady Moskwy.

Front bojowy przeciw bolszewizmowi od Przylądka Północnego do morza Czarnego. – Nieprzyjazna koncentracja wojsk i niestychane naruszenie granicy. – Walka o zabezpieczenie Europy.

BERLIN, 22 czerwca. Minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop podał przez radio do wiadomości opinii publicznej świata w niedzielę rano o godz. 6 w obecności przedstawicieli niemieckiej i zagranicznej prasy, w sali rady związkowej urzędu spraw zagranicznych notę urzędu spraw zagranicznych do rządu sowieckiego.

Minister spraw zagranicznych zakomunikował, że przyjął on ambasadora rządu sowieckiego pana Dekanosowa i podał mu do wiadomości, iż wobec nieprzyjaznej polityki rządu sowieckiego i zagrożenia niemieckich granic Rzeszy przez niezmiernie skomasywane czerwonej armii, rząd Rzeszy przeszedł w dniu dzisiejszym do wojskowych zarządzeń obronnych.

Następnie minister spraw zagranicznych odczytał notę urzędu spraw zagranicznych do rządu sowieckiego, której treść przedstawia się następująco:

Nota ministerstwa spraw zagranicznych do rządu sowieckiego.

I.
Gdy rząd Rzeszy, kierowany życzeniem znalezienia uzgodnienia interesów między Niemcami a Z. S. R. R., zwrócił się w sierpniu 1939 r. do rządu sowieckiego, zdawał sobie sprawę z tego, że porozumienie z państwem, które z jednej strony zdradziło swoją przynależność do zrzeszenia państw narodowych, z wynikającymi z tego tytułu prawami i obowiązkami, a z drugiej oparte było przez jedną partję, która, jako sekcja kominternu dążyła do szerzenia rewolucji światowej i do rozwiązania tych właśnie państw narodowych, nie będzie wcale łatwym zadaniem.

Odeuwając ważne skrupuły, które wynikały z zasadniczej rozbieżności w określeniu celów politycznych Niemiec i Rosji sowieckiej oraz z jaskrawego przeciwieństwa dążeń i przeciwstawiających się sobie światopoglądów między narodowym socjalizmem a bolszewizmem, niemiecki rząd Rzeszy podjął tę próbę.

Dał się on przytem kierować myślą, że przez porozumienie między Niemcami a Rosją uwarunkowane uniknięcie wojny i tem samym możliwe do uzyskania zabezpieczenie realnych potrzeb życiowych obywateli na dawna przyjaźnie stojących wobec siebie narodów, stanowić będzie najlepszą obronę przeciwko dalszemu szerzeniu się doktryn komunistycznych międzynarodowego zrywania w Europie.

W poglądzie tym wzmocniony był przez to, że pewne wypadki w Rosji oraz pewne zarządzenia rządu rosyjskiego na terenie międzynarodowym pozwalały uważać co najmniej za możliwe odwrócenie się od tych doktryn i dotychczasowych metod rozkładu obcych narodów. Przylecie, jakie spotkało kraj niemiecki w Moskwie oraz gotowość rządu sowieckiego do zawarcia paktu przyjaźni z Niemcami wydawały się potwierdzać tę zmianę.

Tak doszło w dn. 13 sierpnia 1939 r. do zawarcia paktu nieagresji, a w dn. 28 września 1939 do podpisania układu granicznego i przyjaźni między obydwojma państwami.

Trzonem tych układów było wzajemne zobowiązanie się obydwojch państw do nieatakowania się wzajemnego i do życia w przyjaznym sąsiedztwie oraz przy odgraniczeniu sfery interesów przez zrezygnowanie przez Rzeszę Niemiecką z wszelkiego wpływu na Finlandję, Łotwę, Estonję, Litwę i Besarabję podczas gdy obszar dawnego państwa polskiego aż do linii Narow, Bug, San na życzenie Związku Sowieckiego miał być podzielony.

Faktycznie rząd Rzeszy, po zawarciu paktu nieagresji z Rosją,

przeprowadził natychmiast zasadnicze przestawienie swej polityki wobec Z. S. R. R.

I od tego dnia zajął przyjazną postawę wobec Związku Sowieckiego. Rząd Rzeszy wypełnił zarówno literalnie, jak i meryto-

rycznie układ, zawarty ze Związkiem Sowieckim, a ponadto dopomógł Związkowi Sowieckiemu przez pokonanie Polski a więc przez ofiarę krwi niemieckiej, do uzyskania największego, od chwili jego powstania, sukcesu polityki zagranicznej. Tylko przez zyciawą niemiecką politykę wobec Rosji i przez potężne zwycięstwa niemieckich sił zbrojnych było to możliwe.

Rząd Rzeszy słusznie zatem mógł przyjąć, że także i stanowisko Związku Sowieckiego do Rzeszy Niemieckiej będzie identycznym, co zwłaszcza podczas pertraktacji, które minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop prowadził w Moskwie oraz przy innych okazjach wielokrotnie było przez rząd sowiecki wyrażane, że te układy stanowią podstawę do stałego uzgodnienia obustronnych niemiecko-rosyjskich interesów i że obydwa narody respektują obustronnie reżimy, nie mają zamiaru mieszać się do wewnętrznych spraw partners i że wreszcie dojdzie do dobrych

(Dalszy ciąg na stronie 2-iej).

Proklamacja Kanclerza Rzeszy.

Berlin, 22 czerwca. Kanclerz Hitler, wydał w niedzielę 22 czerwca br. odezwę do narodu niemieckiego, która m. in. stwierdza co następuje:

Przyciśnięty ciężkimi troskami i skazany na wielomiesięczne milczenie doczekałem się nareszcie godziny, kiedy mogę mówić otwarcie.

Kiedy Rzesza Niemiecka w dniu 3 września 1939 r. otrzymała wypowiedzenie wojny od Anglii, powtórzyła się na nowo próba ze strony Wielkiej Brytanji udaremnienia wszelkiej inicjatywy w kierunku konsolidacji kontynentu, a tem samym odbudowy Europy w drodze walki przeciwko wszelkim elementom siły na tym kontynencie.

W ten sam sposób Anglija w ciągu szeregu wojen zlamala Anglii Hiszpanję.

Takimi samymi metodami prowadziła swe wojny przeciwko Hiszpanji.

Tak samo przy pomocy Europy zwalcza-

ła później Francję.

Tak samo również na przełomie wieków rozpoczęła okrażanie dawnego państwa niemieckiego i w roku 1914 wojnę światową.

W okresie, kiedy w widoczny sposób zaczęły się spełniać dosłownie proroctwa pewnego francuskiego meza stanu, iż w Niemczech jest o 20 milionów ludności za dużo i należy ją zlikwidować głodem, chorobami lub emigracją, Niemcy rozpoczęli swoje zmartwychwstanie.

Jeżeli chodzi o Anglię, to w najmniejszym stopniu mogła ją to dotknąć lub zagrożić. Pomimo tego w tej samej chwili podjęto w dalszym ciągu nową, kierowaną przez Niemców politykę okrażania przeciwko Niemcom.

Obok nas nienawisć tego międzynarodowego spisku światowego zwraca się przeciwko tym wszystkim narodom, które upokorzone przez los, były zmuszone do najeźszej walki o byt, aby zapracować na chleb codzienny.

Przedowzystkimi Włochy i Japonja były tymi krajami, którym nietylko podobnie jak i Niemcom, zakwestjonowane udział w dobrach tego świata, ale nawet formalnie go zabroniono.

Wspólne porozumienie tych narodów było więc aktem samoobrony przeciwko zagrożającej im egzystencji koalicji światowej elementów kapitału i władzy.

Jeszcze w roku 1936 Churchill oświadczył — jak o tem świadczy przemówienie amerykańskiego generała Wooda przed komisją amerykańskiej Izby Reprezentantów — że Niemcy stają się znowu zbyt potężne i z tego powodu muszą być zniszczone. Niemcy nigdy nie starały się swojego narodowo-socjalistycznego światopoglądu

Dowody prowokacyjnego zachowania się rządu sowieckiego wobec Niemiec.

(Dalszy ciąg noty niemieckiego M. Z. S. do rządu rosyjskiego).

stałych stosunków sąsiedzkich. Fakt, iż rząd Rzeszy ludzi się, miało niestety szybko wyjść na jaw.

II

W rzeczywistości Komintern, już wkrótce po zawarciu niemiecko-rosyjskich układów, rozwinął działalność na wszystkich terenach. Dotyczy to nie tylko samych Niemiec, ale także wszystkich zaprzyjaźnionych, względnie neutralnych państw oraz obszarów podlegających niemieckiej okupacji. Aby nie występować otwarcie przeciwko układom, zmieniono metody i ułożono zaplanowane starannie i bardzo wyrafinowanie.

W Moskwie sądzono, że przez ustawiczne piętnowanie rzekomo „imperialistycznej wojny Niemiec“ musi się wyrównać działanie zawarcia paktu. Silna i skuteczna polityczna obronna działalność zmusiła Komintern do usiłowania kierowania swej rozkładowej i informacyjnej działalności do Niemiec drogami okrężnymi przez sąsiednie kraje. Postulowano się przytem dawnymi niemieckimi funkcjonariuszami komunistycznymi, którzy uprawiali w Niemczech pracę rozkładową i przygotowania do sabotaży.

Komisarz G. P. Z. Kajtew kierował systematyczną pracą wyszkoleniową, złączając do tego celu. Obok tego prowadzono intensywną robotę rozkładową, w obszarach przez Niemcy okupowanych a zwłaszcza w protektoracie i obszarach Francji, ale także i w Norwegii, Holandji, Belgji itd.

Przedstawicielstwa sowiecko-rosyjskie, a zwłaszcza konsulaty generalne w Pradze dostarczały przytem cenne pomocy. Przy pomocy nadawczych stacji radiowych i urządzeń odbierczych utrzymywano pilną służbę informacyjną, która dostarczała najcenniejszych dowodów akcji Kominternu, skierowanej przeciwko Rzeszy Niemieckiej. Także jednak i sama inna rada rządu robotę rozkładową Kominternu została zestawiona w obszernym dokumentarnym materiale dowodowym i pisemnym.

Dalej tworzone grupy sabotażowe, które otrzymywały własne laboratoria, w których przygotowywały bomby zapalające i rozpryskujące do przeprowadzenia sabotaży. Tego rodzaju zamachów dokonano na przykład na Niemniej jak na 16 niemieckich okrętów.

Obok tej akcji rozkładowej i sabotażowej stało szpiegostwo.

Tak więc wykorzystywano powrót Niemców z Rosji sowieckiej do tego, aby pozyskać przy pomocy niegodnych środków tych ludzi niemieckich. Nie tylko na mężczyznach, ale i na kobietach wymuszano w skandaliczny sposób zobowiązanie się do służby na rzecz G. P. U. Nawet sama sowiecka-rosyjska Ambasada w Berlinie, z radką ambasady Kobulewem na czele, nie wstydziła się, przy bezwzględnej wykorzystaniu praw eksterytorjalności, podejmowania się pracy szpiegowskiej. Poza tem rosyjski członek konsulatu w Pradze stanowiąc głową rosyjskiej sieci szpiegowskiej, która rozciągała się na cały protektorat. Dalsze wypadki, w których udało się polacji w porę wkręcić, dostarczyły jasnego i jednoznacznego obrazu tej obszernej sowiecko-rosyjskiej machinacji.

Ogólny obraz dobitnie pokazuje, że Rosja Sowiecka prowadziła w w wielkich rozmiarach nielegalną robotę rozkładową, sabotaż, terror i przygotowujące wojnę szpiegostwo w zakresie politycznym, wojskowym i gospodarczym.

Co się tyczy poza granicami Niemiec, prowadzonej w Europie roboty rozkładowej Rosji Sowieckiej, to ta rozciągała się niemal na wszystkie, zaprzyjaźnione z Niemcami, względnie okupowane przez Niemcy państwa Europy. Tak więc na przykład w Rumunii ulotki, sprowadzone przez komunistyczną propagandę z Rosji, przedstawiały Niemcy, jako odpowiedzialną za wszystkie trudności, aby w ten sposób wywołać nastroj antyniemiecki.

To samo ujawniło się w lecie 1940 r. w Jugosławii zupełnie wyraźnie. Ulotki rozlatywały tam do protestu przeciwko pałowaniu rządu Cwetkowića z imperjalistycznymi rządami Berlina i Rzymu. Na pewnym zgromadzeniu komunistycznych funkcjonariuszy partyjnych w Zagrzebiu określano cały południowy wschód Europy, od Słowacji aż do Bułgarii, jako rosyjski protektorat, do którego dądzio na apokryfowanie przez nich wojskowym osłabieniu Niemiec.

W Belgradzie w poselstwie sowieckim wpadł w ręce wojskom niemieckim dokumentarny dowód sowiecko-rosyjskiego pochodzenia tej propagandy.

Podczas gdy sowiecko-rosyjska propaganda w Jugosławii próbowała służyć narodzić socjalistycznym hasłom, to na Węgrzech działała przede wszystkim wśród ludności rzeckiej, której przedstawiała niegodzące uwolnienie przez Rosję Sowiecką. Szczególnie ożywną była nagonka antyniemiecka w Słowacji, gdzie otwarcie propagowano przyłączenie do Rosji Sowieckiej.

W Finlandji rozwijała działalność osławione „Zjednoczenie dla pokoju i przyjaźni z Unją Sowiecką“, które współpracując z radiostacją Petroskoj, próbowała rozbić ten kraj i przytem pracowała w wyraźnym antyniemieckim sensie. We Francji, Belgji i Holandji podjęto przeciwko niemieckim władzom okupacyjnym. W narodowym i panslawistycznym zabarwieniu prowadzono tu samą nagonkę w Generalnym Gubernatorstwie.

Baldwijn Grecja została obsadzona przez niemieckie i włoskie wojska, a już przystąpiła do pracy sowiecko-rosyjska propaganda.

Ogólny obraz wykazuje prowadzona we wszystkich krajach systematycznie kampanię Z. S. R. R. przeciwka próbom Niemiec wprowadzenia stałego porządku w Europie.

Nawiasem szły bezpośrednio propagandowe kontrakcje przeciwko poenięciem niemieckiej polityki, które poenięciem to denuncjowały jako antyrosyjskie, usiłując pozyskać rozmaite kraje dla Rosji Sowieckiej przeciwko Niemcom. W Bułgarii agitowana przeciwko przystąpieniu do paktu trzech, a za takim samym paktem z Rosją, w Rumunji inscenizowano przez infiltrację do Żelaznej Gwardji, nadużywając ich przywódców, m. in. Rumuna Grozę, próba puczu w dniu 23 stycznia 1941, poza którą jako kierownicy stali bolszewicy agenci Moskwy. Rząd Rzeszy posiada na to bezsporne dowody.

Łącznie rząd Rzeszy musi stwierdzić:

Rząd sowiecko-rosyjski wydał przy zawarciu układów z Niemcami wielokrotnie jasne deklaracje, że nie ma zamiaru pośrednio czy bezpośrednio mieszać się do spraw niemieckich. Przy zawarciu paktu przyjaźni w uroczystej formie dał wyraz

temu że będzie on współpracował z Niemcami, aby, odpowiednio do interesów wszystkich narodów, zakończyć istniejącą między Niemcami z jednej strony, a Anglią i Francją z drugiej wojnę i dotrzeć do tego celu możliwie najszybciej. To so-

wiecko-rosyjskie oświadczenia i deklaracje przedstawiają się w świetle wyżej przytoczonych, w dalszym przebiegu wojny coraz wyraźniej występujących faktów, jako świadome wprowadzanie w błąd i oszukiwanie.

Także i wszystkim, skutkiem przyjaznego wobec Niemiec stanowiska uzyskane korzyści, nie zdołali skłonić sowiecko-rosyjski rząd do lojalnej postawy wobec Niemiec.

Rząd Rzeszy musiał się raczej przekonać o tem, że teza Lenina w „Wytocznych dla partji komunistycznej w Słowacji“ z października 1939 r. ponownie wyczerpująco przedstawiona, według której

„można zawierać pakt z kilkoma innymi państwami, jeśli odpowiadają one interesom rządu sowieckiego i służą nieszkodliwieniu nieprzyjaciela“,

patronowała również przy zawieraniu układu z r. 1939.

Zawarcie tych układów przyjaźni było dla rządu sowieckiego jedynie manewrem taktycznym.

Istotny cel polegał na tem, aby uzyskać dla Rosji korzystne układy, a przytem równocześnie przygotować postępowanie, doprowadzające państwa Związku Sowieckiego, Główną myśl pozostało osłabienie niemieckich państw, aby je tem łatwiej rozbić i w odpowiednim czasie móc pokonać.

Rozwój tej polityki charakteryzują następujące etapy:

1. Rozwój ten został zapoczątkowany przez zawarcie ogólnych paktów pomocy z Estonją, Łotwą i Litwą w październiku i listopadzie 1939 r. oraz przez założenie baz wojskowych w tych krajach.

2) Następnie sowiecko-rosyjskie poenięcie dotyczyło Finlandji.

Gdy żądanie sowiecko-rosyjskie, dotyczące przejęcia suwerenności wolnego państwa fińskiego zostało odrzucone przez rząd fiński, rząd sowiecki spowodował utworzenie komunistycznego pseudo-rządu Kusinena, a gdy naród fiński wstrzymał się od wszelkiego kontaktu z tym rządem, doszło do ultimatum do Finlandji i

z końcem listopada 1939 do wkroczenia czerwonej armji.

W zawartym w marcu 1940 pokoju fińsko-rosyjskim Finlandja musiała odstąpić część swych południowo-wschodnich prowincji, które zostały natychmiast poddane bolszewizowaniu.

Kilka miesięcy później, t. zn. w lipcu 1940 Związek Sowiecki wystąpił przeciwko państwom bałtyckim. Litwa, według pierwszego układu moskiewskiego, należała do niemieckiej strefy interesów. Na życzenie Związku Sowieckiego rząd Rzeszy przyznał w drugim układzie, amkolwiek z ciężkim sercem, ze swych interesów w przeważającej części tego kraju, aby tylko utrzymać pokój, na rzecz Związku Sowieckiego, podczas gdy pae terenu pozostał jeszcze w niemieckiej strefie interesów.

Pa ultimatum z dnia 15 czerwca cała Litwa, a więc także i część Litwy, znajdująca się w niemieckiej strefie interesów,

została obsadzona przez Związek Sowiecki bez żadnego powiadomienia rządu Rzeszy,

tak, że obecnie Z. S. R. R. przysunął się bezpośrednio do całej wschodniej granicy Prus Wschodnich.

Gdy później wystąpiono do Niemiec ze strony Związku Sowieckiego, wówczas rząd Rzeszy, po trudnych pertraktacjach, aby tylko dalej przyczynić się do przyjaznego uregulowania, pozostawił także i tę część Litwy Związkowi Sowieckiemu.

że pretensje sowieckie rozciągają się także i na Bukowinę, a więc na teren, który był starym austriackim krajem keronnym, nigdy nie należał do Rosji i o którym swego czasu wogóle nie mówiono w Moskwie.

Niemiecki ambasador w Moskwie oświadczył rządowi sowieckiemu, że postawienie tegoż spotyka rząd Rzeszy zupełnie nieoczekiwanie, że musi doprowadzić do ciężkiego oskrzydlenia niemieckich interesów gospodarczych w Rumunji, jak również do zaburzenia życia tamtejszych osiedlisk niemieckich, oraz niemieckich na Bukowinie.

Pan Motowel odpowiedział natomiast, że ta sprawa była naderwazną pilną i że Związek Sowiecki oczekuje zajęcia stanowiska rządu Rzeszy w tej sprawie w ciągu 24 godzin.

Z brutalną wyrazistością wyrażono te w rosyjskim piśmie, znalezionem w sowieckim poselstwie w Belgradzie po obsadzeniu tego państwa:

„Z. S. R. R. uderzy dopiero w odpowiednim momencie. Mocarstwa osi rozproszone dalej swoje siły i dlatego Z. S. R. R. nagle uderzy na Niemcy“.

Rząd sowiecki w Moskwie nie usiuchał głosu narodu rosyjskiego, który chciał uczciwie w przyjaźni i pokoju żyć z narodem niemieckim, lecz kontynuował starą bolszewicką politykę dwucelowości i tem samem wziął na siebie ciężką odpowiedzialność.

III.

Jeśli już propagandowa działalność rozkładowa Związku Sowieckiego w Niemczech i w reszcie Europy nie pozwala mieć najmniejszych wątpliwości co do tego nastawienia wobec Niemiec, to stanowisko rządu sowieckiego wobec Niemiec na terenie polityki zagranicznej i wojskowym od chwili zawarcia układów niemiecko-rosyjskich posiada jeszcze wyraźniejszą wymowę.

W Moskwie, podczas ustalania stref interesów, oświadczył rząd sowiecki ministrowi spraw zagranicznych Rzeszy, że za wyjątkiem obszarów dawnego państwa polskiego, niema zamiaru obsadzania państw, leżących w jego strefie interesów, bolszewizowania ich, względnie anektowania. W rzeczywistości natomiast, jak to wykazał przebieg wydarzeń, polityka Związku Sowieckiego w tym czasie była skierowana wyłącznie w jednym kierunku, a mianowicie

aby wojskową potęgę Moskwy w rejonie między Oceanem Lodowatym a Morzem Czarnem, wszędzie, gdzie tylko to okaże się możliwym, przesunąć ku zachodowi i wnieść bolszewizowanie dalej do Europy.

W krótki czas potem w podobny sposób, przy nadużyciu zawartych z temi państwami układów, obsadzone zostały militarnie także i Łotwa oraz Estonja.

Cały obszar nadbałtycki został więc wbrew wyraźnym zapewnieniom moskiewskim, w kilka tygodni po obsadzeniu, w krótkiej drodze anektowany przez rządy sowieckie. Równocześnie z tą akcją nastąpiła na całym północnym odcinku sowiecko-rosyjskiej polityki mocarstwowej przeciw Europie pierwsza silna koncentracja czerwonej armji.

Fakt, iż gospodarze traktaty Niemiec z temi państwami, które w myśl porozumienia moskiewskiego nie miały być naruszone, jednostronnie zostały przez rząd sowiecki zniesione, musi być w tem miejscu podkreślony.

W układach moskiewskich wyraźnie ustalono przy odgraniczeniu interesów na dawnym polskim państwowym obszarze, że żadna polityczna agitacja nie może mieć miejsca poza temi granicami interesów, lecz działalność obywateli władz okupacyjnych ma się wyłączenie ograniczyć do pokojowej odbudowy tych obszarów.

Rząd Rzeszy ma nieodparte dowody na to, że mimo tych układów Związek Sowiecki już wkrótce po obsadzeniu tych obszarów nietyko pozwolił na wrogą Niemcom agitację w kierunku Generalnego Gubernatorstwa Polskiego, ale także równocześnie

popierał bolszewicką propagandę w Gubernatorstwie.

Także i na obszarze okupowanym przez Rosję, założono bezpośrednio po obsadzeniu bardzo silne rosyjskie garnizony. Jeszcze podczas gdy armja niemiecka walczyła na Zachodzie przeciwko Francji i Anglii, nastąpiło uderzenie Związku Sowieckiego na Balkany.

Podczas gdy rząd sowiecki w czasie pertraktacji moskiewskich oświadczył, iż ze swej strony nie będzie inicjował rozwiązania problemu Besarabskiego, od siebie, otrzymał Rząd Rzeszy w dn. 24 czerwca 1940 wiadomość od rządu sowieckiego, że ten zdecydował się rozwiązać problem Besarabski przy użyciu przemocy. Równocześnie zakomunikowano

Zalecił mu oddanie Besarabji i północnej Bukowiny Związkowi Sowieckiemu.

Wręcz z odpowiedzią rządowi rumuńskiego, wyrażającą zgodę, Niemcy doroczyli rządowi Sowieckiemu prośbę rządu rumuńskiego

o pozostawienie odpowiedniego czasu na ewakuację tego wielkiego terenu i zabezpieczenie życia i mienia tamtejszych mieszkańców.

Ponownie jednak rząd sowiecki postawił ultimatum Rumunii i rozpoczął już przed upływem tegoż terminu w dniu 28 czerwca obsadzanie części Bukowiny a następnie

całej Besarabji aż do Dunaju. Także i te obszary zostały natychmiast anektowane przez Związek Sowietów, zbrojowo i w ten sam sposób w rzeczywistości zrujnowane.

Obsadzając i kolonizując całą trefę interesów, pozostawiona w Moskwie przez rząd Rzeszy Związkowi S. R. R. w Europie wschodniej i na Bałkanach,

rząd Sowietów jasno i niedwuznacznie postępował wbrew układom moskiewskim

Mimo to rząd Rzeszy zajął wobec Z. S. R. R. także i wówczas lojalne stanowisko. Podczas wojny fińskiej w sprawie bałkańskiej zachował on powściągliwe stanowisko, papierał wobec rządu rumuńskiego punkt widzenia rządu sowieckiego w sprawie Besarabjskiej i pogodził się, aczkolwiek z ciężkim sercem, z faktami dokonaniem, stworzonymi przez rząd sowiecki.

Później podjął wielokrotną akcję przeciwdziałania, aby możliwie zgóry uniknąć nieporozumień między obydwiema państwami, przez którą wazył Niemcy z terenów, obsadzonych przez Z. S. R. R., powrócił do Niemiec. Rząd Rzeszy jest przekonany, że nie można przytoczyć lepszego dowodu jego

zyczenia doprowadzenia stałego pokoju ze Związkiem S. R. R.

IV.

Przez wciskanie się Rosji ku Bałkanom zaczęły być aktualne sprawy terytorjalne Rumunji i Węgry zwróciły się w lecie 1940 r. do Niemiec o przeprowadzenie wyrównania ich terytorjalnych spraw spornych, potem gdy przez te różnice zdań, nałożone przez angielskich agentów, nastąpił ostry kryzys pod koniec sierpnia groził bezpośredni wybuch wojny między Rumunją a Węgrami. Niemcy, prosiąc powzięte przez Węgry i Rumunję o pośredniczenie w ich sporze, zawołały, w myśli ty-

Od tego punktu stawała się coraz wyraźniejszą skierowana przeciwko Niemcom polityka Rosji sowieckiej.

Rząd Rzeszy otrzymywał teraz ciągle konkretne wiadomości, według których toczą się już od dłuższego czasu pertraktacje angielskiego ambasadora Crippsa w Moskwie nabrany pożyteczny obrót.

Równocześnie udało się rządowi Rzeszy wejść w posiadanie dowodów na

Intenzywnie wojskowe przygotowania Związku Sowietów na wszystkich terenach.

Dowody te zostały m. in. potwierdzone w znalezionym ostatnio w Belgradzie raporcie jugosłowiańskiego attaché wojskowego w Moskwie z dn. 17 grudnia 1940, w którym m. in. wyraźnie mówi się, że według da-

nych kół sowieckich zbrojenie lotnictwa, broni pancernej i artylerji, na podstawie dotychczasowej obecnej wojny, jest w pełnym toku i w głównych zarysach zostanie ukończono do sierpnia 1941 r. To jest prawdopodobnie ostateczna granica czasowa, do której nie należało oczekiwać wyraźnych zmian w sowiecko-rosyjskiej polityce zagranicznej.

Mimo nieprzyjaznego stanowiska Związku Sowietów w sprawie bałkańskiej Niemcy teraz dokonali nowego wysiłku celem porozumienia się z Z. S. R. R., gdy minister spraw zagranicznych Rzeszy, w liście do pana Stalina, zastawił ubocznie przedstawienie polityki rządu Rzeszy od czasu pertraktacji moskiewskich.

czenia utrzymania pokoju na Bałkanach, wspólnie z Włochami, obydwa państwa na konferencję do Wiednia i wydały na ich prośbę

w dniu 30 sierpnia 1940 wiedeński arbitraż.

Nowa granica węgiersko-rumuńska została w tym arbitrażu ustalona, i aby umożliwić rządowi rumuńskiemu, wobec poniesionych przez niego ofiar terytorjalnych, wystąpienie przed swym narodem i aby wyłagodzić wszelkie spory w przyszłości w tym rejonie, Niemcy i Włochy przejęły gwarancję pozostałego jeszcze państwa rumuńskiego. Ponieważ rumuńskie pretensje w tym rejonie zostały zaspokojone, przeto gwarancja tego rodzaju

w żaden sposób nie mogła kierować się przeciwko Rosji.

Mimo to Związek Sowietów wniósł zażalenie i oświadczył, wbrew swym poprzednim deklaracjom, według których przez zdobycie Besarabji i północnej Bukowiny jego pretensje na Bałkanach były zaspokojone, że dalej jest zainteresowany w problemach bałkańskich, które narazie nie zostały zdefiniowane.

Jasnością tego stanowiska dały rządowi Rzeszy rozstrząsać się w tym czasie wiadomości o coraz ściślej współpracy między Związkiem Sowietów i Anglią. Mimo to Niemcy także i wtedy milczały.

Na tej samej linii leży udzielone w marcu 1941 r. Turcji przez rząd sowiecki krycia zaplecza na wypadek gdyby ta przystąpiła do wojny na Bałkanach. Było to,

Związek Sowietów usiłował napaść na zaplecze Niemcom już w jasnym porozumieniu z Anglią,

gdym:

1) wspierał otwarcie Jugosławię politycznie, a w tajemnicy wojskowo,

2) usiłował skłonić Turcję przez przyrzeczenie krycia zaplecza, do zajęcia agresywnego stanowiska przeciwko Bułgarii i Niemcom i spowodować wkroczenie armii tureckich do bardzo niekorzystnych wojskowych pozycji w Tracji.

3) skoncentrował tam silną potęgę wojskową na granicy rumuńskiej w Besarabji i Mołdawji oraz

4) nagle z początkiem kwietnia zastępca komisarza ludowego w komisariacie spraw zagranicznych Wyszyński podjął próbę, w rozmowach z rumuńskim posłem Gafencu w Moskwie, spowodowania zmiany polityki celem szybkiego zbliżenia do Rumunji, aby ten kraj skłonić do odsunięcia się od Niemiec. Angielska dyplomacja, za pośrednictwem Amerykanów, czyniła w Bukareszcie wysiłki w tym samym kierunku.

Według planu angielsko-rosyjskiego wojska niemieckie, wkraczające do Rumunji i Bułgarii, miały być zatem zaatakowane z trzech stron, a mianowicie z Besarabji, z Tracji i z Serbji oraz Grecji. Jedynie lojalność generała Antonescu, realistycznemu nastawieniu rządu tureckiego, a przede wszystkim szybkiej interwencji niemieckiej i decydującemu zwycięstwu armii niemieckiej należało przypisać, że ułobniono ten plan angielsko-rosyjski.

Jak wiadomym jest rządowi Rzeszy z komunikatów, niemal 200 jugosłowiańskich samolotów, obsadzonych przez sowiecko-rosyjskich i angielskich agentów, jak również przez rewolucjonistów serbskich pod kierownictwem pana Smica, zbiegło częściowo do Rosji, gdzie oficerowie ci pełnią dzisiaj służbę w armji rosyjskiej, częściowo zaś do Egiptu.

Już ten szczegół rzuca charakterystyczne światło na ścisłą współpracę Anglii i Rosji z Jugosławią.

Naderemnie usiłował rząd sowiecki w rozmaity sposób zamaskować istotne zamiary owej polityki. Zarówno, jak utrzymywał on w ostatnim okresie obrót gospodarczy z Niemcami, tak i przeprowadził cały szereg poszczególnych akcji, aby przemycić światu normalny, względnie nawet przyjazny stosunek do Niemiec. Do tego należały naprzykład odwołanie norweskiego, halgijjskiego, greckiego i jugosłowiańskiego posła oraz milczenie prasy brytyjskiej, spowodowane przez brytyjskiego

Jak to jest rządowi Rzeszy wiadomym, wynikiem angielsko-rosyjskich pertraktacji podczas wizyty brytyjskiego ministra spraw zagranicznych w Ankarze, którego zabieg skierowany był ku temu, aby na tej drodze Rosję coraz ściślej wciągnąć w angielskie kombinacje.

Wzmagać się od tego czasu agresywna polityka rządu sowieckiego wobec Rzeszy Niemieckiej i dotychczas w poważnej mierze zamaskowane przeprowadzane polityczna współpraca między Związkiem Sowietów a Anglią, stawały się od wybuchu kryzysu bałkańskiego z początkiem kwietnia b. r. zupełnie wyraźnym i całkiem świątelnym. Dzisiaj stwierdzone bezspornie jest że zorganizowany po przystąpieniu Jugosławji do Paktu Trzech Mocarstw pucz w Belgradzie

inscenizowany był przez Anglię w porozumieniu z Rosją Sowlecką.

Już od dłuższego czasu, mianowicie od 14 listopada 1940 Rosja w tajemnicy wspomagała dobrojnie Jugosławię przeciwko mocarstwom osi. Dokumenty, które wpadły w ręce rządu Rzeszy po obsadzeniu Belgradu, i które dają pogląd na całą fazę dostaw rosyjskich broni dla Jugosławji — wykazują to jednoznacznie.

Gdy pucz belgradzki powiódł się Rosja zawarła w dniu 5 kwietnia z nielegalnym rządem serbskim Simowicza pakt przyjaźni, który miał wzmocnić zaplecze rewolucjonistom i ich znaczenie na wspólnym angielsko-jugosłowiańsko-greckim froncie.

Z widocznym zadowoleniem stwierdził w dniu 6 kwietnia 1941 amerykański podsekretarz stanu pan Sumner Welles, po przeprowadzeniu wielu konferencji z ambasadorami sowieckim w Waszyngtonie i pakt rosyjsko-jugosłowiański wśród obecnych okoliczności, może posiadać olbrzymie znaczenie, dotyczy on wielostronnych interesów i istnieje podstawa do przyjęcia, że jest on czymś więcej, niż jedynie paktem przyjaźni i nieagresji.

W tym samym czasie zatem, w którym wojska niemieckie zostały skoncentrowane na terenie rumuńskim i bułgarskim przeciwko wzmagającym się ładowaniom angielskim w Grecji,

ambasadora Crippsa w porozumieniu z tymiż posłami.

Poza to usiłował przedstawić stosunek niemiecko-rosyjski w niedawnym wydanym dementi agencyi TASS za zupełnie poprawne. Te manewry maskujące, które stały w jaskrawym przeciwieństwie do istotnej polityki rządu sowieckiego, nie mogły, rzecz prosta wprowadzić rządu Rzeszy w błąd.

Nieprzyjaznej Niemcom polityce rządu sowieckiego towarzyszyła na obszarze wojskowym stale wzrastająca koncentracja wszystkich stojących do dyspozycji sił zbrojnych na długim froncie od morza Bałtyckiego aż do morza Czarnego.

Już od pewnego czasu, gdy Niemcy były silnie zaangażowane na zachodzie w kampanji francuskiej i gdy na wschodzie znajdowały się tylko całkiem nieznaczne części wojsk niemieckich, rosyjskie naczelne dowództwo rozpoczęło systematyczne przesuwanie większych kontyngentów wojskowych na wschodnią granicę Rzeszy, przy czym stwierdzone zostały szczególne koncentracje przeciwko Prusom Wschodnim i Generalnemu Gubernatorstwu, dalej w Bukowinie i w Besarabji przeciwko Rumunji. Także i przeciwko Finlandji stały były wzmocnione rosyjskie garnizony. Przesuwano ciągle nowych rosyjskich dywizji z Azji wschodniej i Kaukazu do Rosji europejskiej, były dalszemi zarządzeniami na tym terenie.

Aczkolwiek rząd sowiecki swego czasu oświadczył, że np. rejon nadbałtycki zostanie obsadzony tylko bardzo nielicznymi wojskami, to w tym rejonie, po przeprowadzeniu akcji obsadzenia, nastąpiła ciągle wzmagać się koncentracja mas wojsk rosyjskich, które dzisiaj oceniane są na 22 dywizje. Wytworzył się zatem pogląd, że wojska rosyjskie przybliżają się coraz znacznie ku granicy niemieckiej, aczkolwiek ze strony niemieckiej nie wydano żadnych wojskowych zarządzeń, które miałyby tego rodzaju akcja rosyjska mogła być umotywowana.

Dopiero to rosyjskie postępowanie skłoniło niemiecką siłę zbrojną do przeciwarządzeń.

Dalej, poszczególne formacje rosyjskiego wojska lądowego i lotnictwa wysunęły się na przód, a lotniska wzdłuż granicy niemieckiej zostały obsadzone przez silne formacje lotnictwa. Od początku stwierdzono również mnożące się naruszenia granic i stało wzmagać się przeloty rosyjskich samolotów nad niemieckim terenem Rzeszy.

To samo dotyczy według doniesienia rządu rumuńskiego także i rumuńskiego obszaru nadgranicznego w Bukowinie w Mołdawji i nad Dunajem.

Naczelne dowództwo niemieckie od zbrojnych wskazywało kierownictwu polityki zagranicznej Rzeszy od początku bieżącego roku na to ciągle przybierające na sile zagrożenie obszarowi Rzeszy przez armię rosyjską i zaznaczało przytem, że jeżeli nie zostanie ona powściągnięta, to nie tylko, że niebezpieczeństwo może być jednym agresywnym zamiarem. Komunikaty naczelnego dowództwa niemieckich sił zbrojnych z 20

W liście tym wskazano szczególnie na następujące punkty:

Przez zawarcie paktu trzech mocarstw przez Niemcy, Włochy i Japonję jednogłośnie było reprezentowane zdanie, że pakt ten w żaden sposób nie jest skierowany przeciwko Związkowi Sowietów, lecz przyjazne stosunki trzech mocarstw i ich układy z Z. S. R. R. mają pozostać całkowicie nienaruszone przez to porozumienie. W pakcie trzech mocarstw, zawartym w Berlinie, zostało to uwidocznione dokumentarnie. Równocześnie w liście tym zostało wyrażone życzenie i nadzieja, że może się udać, upragnione przez państwa układy trzech mocarstw, przyjazne stosunki do Związku Sowietów dalej wyjednając i doprowadzając do konkretnych form. Aby omawiać dalej te sprawy,

minister spraw zagranicznych Rzeszy zaprosił pana Mołotowa do Berlina.

Podczas wizyty pana Mołotowa w Berlinie rząd Rzeszy musiał stwierdzić, że Rosja chciała doprowadzić do rzeczywistości przyjaznej współpracy z trzema mocarstwami i z Niemcami w szczególności, jeśli to oświadcza gotowość zapłacenia żądanej przez Związek Sowietów ceny.

Cena ta polegała na dalszym wciskaniu się Związku Sowietów na północnym

i południowym wschodzie Europy.

Przez pana Mołotowa w Berlinie i w późniejszych potem dyplomatycznych konferencjach z niemieckim ambasadorem w Moskwie postawiono następujące żądania:

1) Związek Sowietów życzy sobie udzielić Bułgarii gwarancji i ponadto zawrzeć z tem państwem pakt pomocy według wzoru paktu pomocy z krajami nadbałtyckimi, to znaczy z przyznaniem mu wojskowych baz, podczas gdy pan Mołotow oświadczył, że nie chce naruszać wewnętrznej polityki Bułgarii. Także i wizyta rosyjskiego komisarza Sobolewa w Sofji w tym czasie uchodziła za urzędowe potwierdzenie tego zamiaru.

2) Związek Sowietów zażądał układowego paktu z Turcją, celem stworzenia bazy dla lądowych i morskich sił zbrojnych Z. S. R. R. nad Bosforem i Dardanelami na zasadzie długoterminowej dzierżawy. Na wypadek, gdyby Turcja nie podzieliła się na tę propozycję, Niemcy i Włochy miały przyłączyć się w sprawie tego żądania do postępowania rosyjskiego, celem wymuszenia. Żądania te wybiegały poza opisanie Bałkanów przez Z. S. R. R.

3) Rząd sowiecki oświadczył, że czuje się ponownie zagrożony przez Finlandję i zażądał z tego powodu całkowitego oddania Finlandji przez Niemcy, co w praktyce oznaczałoby obsadzenie tego państwa i wytrzebienie narodu fińskiego.

wielokrotnego wyczerpującego przedstawienie powodów i celów jego wojskowych posunięć na Bałkanach. Wskazał on na to, że Niemcy przeszkadzają wszelkimi sposobami każdej próbie Anglii usadowienia się w Grecji, lecz, że nie mają zamiaru obsadzenia cieśnin i będą respektowały turecki obszar suwerenny. Przemarsz wojsk niemieckich przez Bułgarię nie może być uważany za naruszenie interesów bezpieczeństwa Związku Sowietów. Rząd Rzeszy wierzy raczej, że przez te operacje służy także interesom sowieckim. Po przeprowadzeniu tych operacji na Bałkanach Niemcy znowu wycofają stamtąd swoje wojska.

Mimo tej deklaracji rządu Rzeszy, rząd sowiecki bezpośrednio po wkroczeniu wojsk niemieckich

opublikował, pod adresem Bułgarii, deklarację, która posiadała zdecydowanie nieprzyjazny charakter przeciw Rzeszy Niemieckiej

i która wskazywała na to, że obecność wojsk niemieckich na Bałkanach nie służy pokojowi na Bałkanach, lecz wojnie. Wy-

Niemcy nie mogły, rzecz prosta, przyjąć tych żądań rosyjskich,

które przez rząd sowiecki określone były jako warunki przyłączenia się do Paktu Trzech Mocarstw. Tem samym starania mocarstw Paktu Trzech o porozumienie ze Związkiem Sowietów nie powiodły się. Następnym stanowiska Niemiec było, że

Rosja umiarkowała swoją już otwartą przeciw Niemcom skierowaną politykę,

i że jej coraz ściślej współpraca z Anglią coraz wydawniej występowała na jaw. W styczniu 1941 r. przedstawiło się po raz pierwszy to niechętnie stanowisko rosyjskie także i na terenie dyplomatycznym. Gdy mianowicie Niemcy dokonywały w tym kierunku pewnych posunięć zabezpieczających przeciw ładowaniu wojsk angielskich w Grecji, wówczas rosyjski ambasador w Berlinie wskazał w oficjalnym demarście na to, że Związek Sowietów uważa terytorjum Bułgarii i obydwóch cieśnin morskich za strefę bezpieczeństwa Z. S. R. R. i że nie może bezczynnie przypatrywać się wydarzeniom na tych obszarach, które zagrażają interesom ich bezpieczeństwa. Rząd Rzeszy udzielił na to rządowi so-

staną podane do wiadomości publicznej z
wszystkimi szczegółami.
Jeżeliby nawet mogła istnieć najmniejsza
wątpliwość co do agresywności rosyjskie-

Po przeprowadzeniu rosyjskiej generalnej ofensywy wymaszerowało przeciwko Niemcom nie mniej jak 160 dywizyj.

Wyniki obserwacji ostatnich dni wyka-
zują, że zgrupowania rosyjskich wojsk, a
zwłaszcza zmotoryzowanych i pancernych
formacji, następuje w ten sposób, że ro-
syjskie naczelné dowództwo jest w możno-
ści do agresywnego wystąpienia przeciwko
granicy niemieckiej na rozmaitych miej-
scach każdego czasu.

Doniesienia o wzmożonej działalności
wywiadowczej i patrolowej, jak również
codziennie nadchodzące doniesienia o incy-
dentach na granicy i potyczkach straży
przednich między obydwojema armiami, u-
zupełniają obraz całkowitej pod względem
wojskowym napiętej sytuacji, która ka-
żdej chwili może doprowadzić do wyła-
dowania.

Nadeszła dziś z Anglii wiadomość w
sprawie pertraktacji angielskiego ambasa-
dora Crippsa na temat jeszcze ściślejszej
współpracy między politycznym i wojsko-
wym kierownictwem Anglii i Rosji sowie-
ckiej, jak również odeszła dawniej stałe
nieprzyjaźnie wobec Rosji sowieckiej na-

go wmarzsu, to ta została bezreszty usu-
nięta przez wiadomości, które nadeszły do
naczelnego dowództwa sił zbrojnych w o-
statnich dniach.

stawionego lorda Beaverbrooka na temat
poparcia Rosji wszystkimi, stojącymi do
dyspozycji siłami w jej przyszłej walce o-
raz wezwania Stanów Zjednoczonych do
uzyskania tego samego, wskazują jedno-
znacznie, jaki los ma się zgotować naro-
dowi niemieckiemu.

Łącząc powyższe rząd Rzeszy wydał
następującą deklarację:

**Wbrew wszelkim przyjętym na
siebie zobowiązaniom, w jaskra-
wym przeciwstwie do swych
uroczystych deklaracji rząd so-
wiecki zwrócił się przeciwko
Niemcom.**

1) Rząd ten nie tylko kontynu-
ował swoje, skierowane przeciwko
Niemcom i Europie próby rozkła-
du, ale także wzmacnił je od chw-

li wybuchu wojny.

2) w coraz wzrastającej mierze
nastawiał swoją politykę zagranic-
zną nieprzyjaźnie przeciwko
Niemcom i

3) wmaszerował wszystkimi
swoimi siłami zbrojnymi na gra-
nicę niemiecką, gotowy do skoku.

Tem samym rząd sowiecki zdradził i zła-
mał układy i porozumienia z Niemcami.
Nienawidził bolszewickiej Moskwy wobec
narodowego socjalizmu była silniejsza, niż
polityczny rozsądek. Śmiertelnie nie-
przyjazny stol bolszewizm wobec naro-

Po odczytaniu noty minister spraw zagr. Rzeszy v. Ribbentrop złożył następującą deklarację:

Celem nasświetlenia agresywnej i de-
struktywnej polityki Sowietów zostaną o-
publikowane dalsze dokumenty, które jed-
nocześnie wykażą ze Związek Sowietów
planował, przy pomocy sabotaży i propa-
gandy rozkładowej niszczenie narodowo-
socjalistycznych Niemiec. Światowej opi-
nii publicznej przedłożone zostaną nastę-
pujące dokumenty:

Sprawozdanie urzędu spraw zagranic-
nych na temat propagandy i politycznej a-
gitalacji rządu sowieckiego. Raporty naczel-

dowego socjalizmu. Bolszewicka Moskwa
jest gotowa uderzyć na zaplecze narodo-
wo-socjalistycznym Niemcom, znajdującym
się w walce o swoją egzystencję.

Niemcy nie mają zamiaru bezczynnie
przyglądać się temu poważnemu zagroże-
niu swej wschodniej granicy.

Kancelarz Rzeszy wydał teraz rozkaz
niemieckiej sile zbrojnej wystąpić
wszelkimi, stojącymi do dyspozycji
siłkami przeciwko temu zagrożeniu.
W nadchodzącej walce naród niemiecki
jest świadomy tego, że chodzi tu nie tylko
o ochronę ojczyzny, ale że także jest on
powołany do ratowania całego świata
kulturalnego przed śmiertelnym niebez-
pieczeństwem bolszewizmu i do uwolnienia
drogi do prawdziwego socjalnego rozwoju
w Europie.

nej komendy sił zbrojnych do rządu Rze-
szy co do ustawienia sowiecko-rosyjskiego
przeciwko Rosji. Raport ministra spraw
wewnętrznych Rzeszy Reichsfuehrera S. S.
i szefa niemieckiej policji do rządu Rzeszy
w sprawie skierowanej przeciwko Niem-
com i narodowemu socjalizmowi roboty
rozkładowej Z. S. F. R.

Dokumenty te udowodniają w nieodpar-
ty sposób cele i zamiary władców moskiew-
skich. Kancelarz Rzeszy wystąpił przeciwko
tym zamiarom.

Proklamacja kanclerza Hitlera.

(Ciąg dalszy ze str. 1)

przenosić na teren Rosji natomiast żydow-
sko-bolszewicki pretentacj w Moskwie bez
skrupułów podjęli próbę narzucenia nam
i innym europejskim narodom swojego
panowania i to nie tylko w znaczeniu ide-
owym, ale przedewszystkiem także w zna-
czeniu wojskowym i politycznym.

**Skutkami tej działalności reżimu
moskiewskiego były jednak
we wszystkich krajach jedynie
chaos, nędza i głód.**

Natomiast ja od 2 dziesiątków lat czyniłem
wszystko, aby przy użyciu minimum inter-
wencji państwowej i nienarządzając naszej
doprowadzić do wyeliminowania z naszego so-
cjalistycznego porządku, któryby nie tylko
przywodził do zlikwidowania bezrobo-
cia, ale także pozwolił ludziom pracują-
cym na osiągnięcie coraz większych korzy-
ści ze swej pracy.

Rezultaty tej polityki gospodarczej i re-
organizacji społecznej naszego narodu,
która po planowym przełamaniu antagoni-
zmów stanowych i klasowych, zmierza do
prawdziwej wspólnoty narodów, jako swo-
je ostateczne celu, dały niespotykano
dotychczas w historii korzyści.

W tych warunkach, po ciężkiej walce
wewnętrznej w sierpniu 1939 r. zdecydowa-
łem się na wysłanie mojego ministra do
Moskwy, celem podjęcia tam prób prze-
ciwdziałania brytyjskiej polityce okraża-
nia Niemiec. Uczyniłem to jedynie w po-
czuciu odpowiedzialności za naród nie-
miecki, przedewszystkiem jednak w na-
dziei, że w końcu uda się przeciw dopro-
wadzić do jakiegoś trwałego odprężenia i
możliwego zapobieżenia ponoszenia z na-
szej strony ofiar. Istotnie Niemcy zapew-
niły w Moskwie uroczyście, że omawiane
tereny i kraje — z wyjątkiem Litwy —
znajdują się poza obreębem jakiegokolwiek
politycznych zainteresowań niemieckich,
ponadto zaś zawarto specjalne porozumie-
nie na wypadek, gdyby Anglii udało się
faktycznie użyć Polski, jako narzędzie do
wojny z Niemcami.

Wobec tego wszystkiego milczałem, po-
niemiew musiałem milczeć, gdyż pragnie-
niem moim było doprowadzenie do osta-
tecznego odprężenia, a w miarę możliwości
także do stałego porozumienia z tym pań-
stwem. Jednak już w czasie naszej kam-
panji w Polsce ten sowiecki imperjalizm,
wbrew układowi, wysunął nagło ewojo
pretensja do Litwy.

Rzesza niemiecka nigdy nie miała za-
miaru okupowania Litwy i nigdy też nie
stawiała wobec rządu litewskiego żadnych
tego rodzaju pretensyj; wprost przeciwnie
prosiła ówczesnego rządu litewskiego o
wysłanie na Litwę wojsk niemieckich w
celach okupacyjnych odrzuciła, jako nie-
odpowiadającą celom polityki niemieckiej.

Na tej podstawie przychyliłem się też do
nowego żądania rosyjskiego, był to jednak
tylko początek niustannego szeregu no-
wych wymuszań, które od tego czasu bez
przerwy się powtarzały.

Zwyjątkowo w Polsce, wywalczony wy-
łącznie przez wojska niemieckie, skłoniło
mnie do wystosowania ponownej propozy-
cji pokojowej pod adresem mocarstw za-
chodnich.

dziękli intrygom międzynarodowych
i żydowskich podżegaczy wojennych
propozycja ta spotkała się z odmową.

Istotny powód tej odmowy leżał jednak
wówczas w tem, że Anglija wciąż jeszcze

miała nadzieję, iż uda się jej zmobilizo-
wać jakąś europejską koalicję przeciwko
Niemcom przy udziale Bałkanów i Rosji
Sowieckiej.

**W tych warunkach postanowiono
w Londynie wysłać do Moskwy jako
ambasadora mr. Crippsa.**

Otrzymał on jasną instrukcję podjęcia na-
nowo i za wszelką cenę stosunków między
Anglią i Rosją Sowiecką oraz rozwijania
ich w duchu tendencji angielskich. O pe-
stępkach tej misji donosiła prasa angiel-
ska tak długo, aż wreszcie względy takty-
czne skłoniły ją do milczenia.

Rzeczywiście w jesieni 1939 r. i na wio-
sne 1940 r. ukazały się

pierwsze skutki tej akcji.

W chwili, kiedy Rosja zaczęła czynić
przygotowania do użarwienia siłą oręża
nie tylko Finlandji, ale także państw Bał-
tyckich, wysunęła ona nagle, jako motyw
tego postępowania, równie zakłamane jak
i śmieszne twierdzenie, iż zmuszona jest
te kraje chronić od obcego zagrożenia —
względnie zapobiec takiemu zagrożeniu —
Twierdząc to mogła mieć na myśli jedynie
Niemcy, ponieważ żadne inne mocarstwo
nie mogło w ogóle ani wtargnąć na tereny
nad morzem Bałtyckim, ani prowadzić

tam ewentualnie akcji bojowej. Mimo tego
musiałem milczeć.

Władcy z Kremla poszli jednak natych-
miast dalej: Podczas, kiedy Niemcy na
wiosnę 1940 roku w duchu tak zwanego
Paktu Przyjaźni wycofały swoje siły
zbrojne daleko od wschodniej granicy, a
nawet z terenów tych w wielkiej części
wogóle usunęły wojska niemieckie wła-
śnie

**W tym samym czasie rozpoczęła się
akcja koncentracji wojsk rosyjskich
w takich rozmiarach, iż mogła stanowić
jedynie tylko świadomo zagrożenie
Niemiec.**

Według złożonego wówczas przez same-
go Mołotowa oświadczenia, już na wiosnę
1940 r. w samych tylko państwach Bałty-
ckich znajdowały się 22 rosyjskie dywizje.
Ponieważ rząd rosyjski nieustannie twier-
dził, iż został wezwany przez tamtejszą lu-
dność, cel obecności tych wojsk w tych o-
kolicach mógł stanowić jedynie demon-
strację przeciwko Niemcom.

Podczas, kiedy nasi żołnierze poczawszy
od dnia 10 maja 1940 roku łamali na Za-
chodzie potęgę francusko-brytyjską,

**koncentracja rosyjska na naszym
froncie wschodnim odbywała się**

**w dalszym ciągu, w coraz bardziej
groźnych rozmiarach.**

Od sierpnia 1940 r. powziąłem decyzję, iż
w interesie Niemiec nie mogę brać na sie-
bie odpowiedzialności za pozostawienie bez
ochrony naszych tak często pustoszonych
prowincej wschodnich wobec tego olbrzy-
miego skupienia sił bolszewickich dywi-
zji.

Równocześnie jednak nastąpiło to, co
miała na celu współpraca brytyjsko-sowie-
cka, mianowicie związanie na wschodzie
tak znacznych sił niemieckich, ze związ-
aniem w zakresie lotnictwa dowództwa niemiec-
kie nie mogło już gwarantować radykalne-
go zakończenia wojny na zachodzie.

Groźba ataku Rosji na Rumunję miała
również w gruncie rzeczy za zadanie za-
władanie lub w danych warunkach, przy-
najmniej zniszczenie ważnej bazy życia go-
spodarczego nie tylko Niemiec, ale także
całej Europy. Wtargnięcie Rosji do Ru-
munji i związanie Grecji z Anglią, wno-
wiło groźbę zamienienia i tych terenów
w krótkim czasie w powsechny piec boju.

Jednak celem ostatecznego rozwiązania
tych zagadnień i utrzymania wyjątków na
temat nastawienia Rosji wobec Niemiec,
jak również pod naciskiem stale wzrastają-
jącej mobilizacji nad naszą wschodnią
granicą,

**zaprosiłem p. Mołotowa do
przybycia do Berlina.**

Sowiecki minister spraw zagranicznych
zaządał wówczas wyjaśnienia, względnie
zgody Niemiec na następujące cztery
punkty:

(Dokończenie proklamacji Kanclerza Hi-
tlera zamieścimy w jutrzejszym numerze).

Pierwsze walki niemiecko-rosyjskie.

Próba nalotu w Prusach Wsch. odparta z ciężkimi stratami dla lotnictwa sowieckiego

Berlin, 22 czerwca. Naczelną komendę
niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Nad granicą sowiecką doszło we wcze-
snych godzinach porannych do walk. Nie-
przyjacielska próba nalotu na Prusy
Wschodnie została, przy ciężkich stratach
nieprzyjaciela, udaremniiona. Myśliwce ni-
emieckie zestrzeliły liczne sowieckie samo-
loty.

W walce przeciwko wyspom angielskim
bombardowały silne zespoły lotników pod-
czas ostatniej nocy urządzenia portowe w
Southampton. Powstały liczne pożary w

dokach, składach i zakładach aprowizacyj-
nych. Dalsze ataki lotnicze skierowane były
przeciwko lotniskom w Szkocji północnej
i w Midlands. Na północ od Sunderland
trafiono pociskiem bombowym ciężko
okręt frachtowy.

Przy wypadzie niemieckim w kierunku
angielskiego brzegu nawładowały dwie ni-
emieckie łodzie pociskowe kontakt bojowy z
trzema angielskimi łodziami pociskowa-
mi, które po kilku strzałach oddaliły się.

Wczoraj w godzinach popołudniowych
zjawia się nad francuskim terytorjum

prybrzeżem mała ilość angielskich samo-
lotów pod ochroną myśliwców. W gwałto-
wnych walkach powietrznych zestrzeliły
niemieckie myśliwce 26 angielskich samo-
lotów, ponadto zestrzeliła obrona przeciw-
lotnicza dwa dalsze samoloty angielskie,
Por. Golland zdobył w tych walkach trzy
wyciągi powietrzne.

Nieprzyjacieli rzucił, naleciawszy ostat-
niej nocy słabymi siłami, bomby rozpry-
skujące i zapalające na niektóre wieśco-
wosci zachodnich Niemiec, nie wyrządza-
jąc większej szkody.

Do ludności Krakowa!

**Wobec bliskości niemiecko-sowieckiego terenu walk rozporządza
się z natychmiastową ważnością w całym Generalnym Guberna-
torstwie zupełne zaciemnienie. Wszystkie źródła światła należy za-
ciemnić albo też zgasić.**

**Za wykonanie tego rozporządzenia są odpowiedzialni właściciele
domów względnie osoby rozporządzające źródłami światła. To sa-
mo odnosi się do ruchu ulicznego, w którym wszyscy właściciele,
względnie kierowcy pojazdów ponoszą odpowiedzialność za prze-
prowadzenie zaciemnienia źródeł światła.**

**Po zapadnięciu zmroku mogą na ulicy zjawiać się tylko osoby,
posiadające specjalne zezwolenie. Okna domów należy przy zapa-
dnięciu ciemności zamknąć.**

**Kto sprzeciwia się tym zarządzeniom zostanie surowo ukarany.
Blizsze szczegóły zakomunikowane będą w ogłoszeniach, rozlepio-
nych na mieście.**

Reuter przyznaje.

Sztokholm, 22 czerwca. Po dłuższym
zwlekaniu Reuter podał obecnie cyfrę strat
Wielkiej Brytanji na morzu w ciągu mie-
siąca maja w wysokości 461,328 brl.

W szczególności wymienia Reuter 73 za-
topione okręty brytyjskie (355,000 brl.), 20
okrętów „sprzymierzonych” (92,000 brl.) i
5 okrętów „neutralnych”. W końcu Reuter
wyraża nadzieję, że cyfry za miesiąc czer-
wiec wykażą może pewną ogólną poprawę.

W związku z tem Niemieckie Biuro In-
formacyjne przypomina komunikat na-
czelnego dowództwa niemieckich sił zbroj-
nych z 3 czerwca, stwierdzający, że w cią-
gu miesiąca maja nieprzyjacieli utraci-
li ogółem 746,000 brl. Przyznana obecnie przez
stronę angielską cyfra strat w wysokości
461,328 br. stanowi więc zaledwo nieco wię-
cej, niż połowę tego, co w rzeczywistości
Anglija utraciła w tonażu okrętowym w
maju br.